

Overordnet beredskapsplan Averøy kommune

Revidert september 2016

Averøy kommune skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal ha en overordnet beredskapsplan, men utgangspunkt i helhetlig ROS-analyse. Overordnet beredskapsplan samordner og integrerer øvrige beredskapsplaner som kommunen har ansvar for. I tillegg skal den være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Innhold

Del 1 Innledning	3
1. 1. Lovgrunnlag	3
1. 2. Sammenheng med andre planer	3
1.3. Hensikt	4
1. 4. Mål og formål	4
1. 5. Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) – sammenhengen med beredskapsplanen	5
1. 6. Redningstjenesten i Norge	6
1. 7. Regional samordning	6
2. Kriseledelsen i Averøy kommune	7
2. 1. Hovedoppgaver	7
2. 2. Lokalisering	7
2. 3. Sammensetning og kontaktinformasjon for kriseledelsen i Averøy	7
2. 4. Organisering og bemanning	7
2. 5. Roller og oppgaver i kriseledelsen	8
2. 6. Politiets rolle	9
2. 7. Prinsipper for krisehåndtering	10
3. Fullmakter	10
4. Rapportering	11
5. Varsling av krise	11
6. Varslingslister	11
7. Krisetelefon	12
8. Tilgang til planen	12
9. Varslingslister, ressursoversikt, handlingsplaner og øvrige beredskapsplaner	12

Del 1 Innledning

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og spiller en avgjørende rolle i alt beredskapsarbeid. Bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt er derfor meget viktig og skal bidra til at kommunen står bedre rustet til å forebygge og håndtere uønskede hendelser.

1. 1. Lovgrunnlag

- Kommuneloven.
- Lov om kommunal beredskapsplikt av 25. juni 2010.
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt med hjemmel i lov av 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret.

I tillegg er det i sektorlovgivningen pålegg om beredskap innen kommunale tjenesteområder, som helse, velferd og sosiale tjenester, vannforsyning og brannvesen (se vedlegg – fagplaner).

1. 2. Sammenheng med andre planer

Kommunens planverk er bygget på en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). Helhetlig ROS for Averøy ble sist vedtatt i kommunestyret juni 2016. Det finnes flere planverk på de ulike nivåene i kommunen. Hver enhet, virksomhet og avdeling har utarbeidet/skal utarbeide sine egne beredskapsplaner som tar hensyn til den overordnede analysen samt krav i Internkontrollforskriften (se vedlegg).

Følgende modell illustrerer de overordnede planer i kommunens planverk:

Kommunal planstrategi (fireårig rullering) → Kommuneplan (samfunnsdel og arealdel) → Kommunedelplaner (tema og areal) → Fireårige tema- og sektorplaner → Årlig rullering av Resultat- og utviklingsplan/handlingsplaner, budsjett- og økonomiplan, årsmeldinger.

1.3. Hensikt

I henhold til lovgrunnlaget er kommunen ansvarlig for å ivareta sikkerheten for sine innbyggere og alle som oppholder seg i kommunen, beskytte samfunnskritisk infrastruktur gjennom systematisk beredskapsarbeid. I dette ligger kartlegging av uønskede hendelser i en helhetlig kommunal risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), samt utvikling av relevante beredskapsplaner. Overordnet beredskapsplan skal være et verktøy for den kommunale kriseledelsen for å takle uønskede hendelser på best mulig måte.

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- a) En plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles.
- b) En varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering.
- c) En ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører.
- d) Evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling, basert på ROS-analysen
- e) Plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte.

Planen skal revideres og øves jevnlig.

1.4. Mål og formål

Langsiktig mål for samfunnssikkerhet og beredskap i vedtatt kommuneplan er:

- Alle som bor og oppholder seg i Averøy skal være trygge på at uønskede hendelser eller kriser identifiseres og håndteres.
- Ved uønskede hendelser/ulykker/kriser skal innbyggere gis umiddelbar og riktig informasjon og berørte/pårørende skal få god omsorg.
- Kommunens beredskapsplaner skal være oppdaterte.

Formålet med beredskapsplanen er derfor å sikre koordinert, strukturert og rask handling – uansett når, hvor og hvordan en uønsket hendelse inntreffer i kommunen, herunder:

- Ivareta innbyggernes sikkerhet, liv og helse.
- Sikre samfunnskritisk infrastruktur, tjenesteyting og materielle verdier.
- Ivareta informasjonsbehovet til kommunens innbyggere.
- Begrense skadevirkninger.
- Raskt re-etablere normalsituasjon

1. 5. Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) – sammenhengen med beredskapsplanen

I henhold til lovkravene skal kommunen gjennomføre helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for å avdekke hvilke uønskede hendelser som kan oppstå, og sette i verk risikoreduserende tiltak. Beredskapsplanverket i kommunen skal ivareta korrekt prosedyre og handling dersom en uønsket hendelse inntreffer.

I helhetlig ROS-analyse for Averøy er følgende uønskede (og kritiske) hendelser vurdert som sannsynlige – men med ulikt omfang og konsekvenser:

Svikt i kritiske samfunnstjenester:
Langvarig strømstans
Langvarig stengt veiforbindelse
Akutt bemanningssvikt i helse- og omsorgssektoren
Terroranslag trafikknutepunkt
Akutt økning i behovet for helsetjenester
Akutt bemanningssvikt i skoler og barnehager
Langvarig svikt i vannforsyning
Forurensning/forgiftning av drikkevann
Svikt i avløpssystem
Flom og dambrudd
Natur og klimabetinget hendelse:
Uvær/ekstremvær: vind, nedbør og temperatur
Ras (snø, jord/løsmasse/stein/leire)
Stormflo og havnivåstigning
Andre ulykker/kriser:
Større ulykker til sjøs
Omfattende og alvorlig overgrepssak
Person truer/(dreper) kommunalt ansatt
Person dreper familie
Korrupsjon i kommunal virksomhet
E-coli smitte, legionella, pandemi
Ulykke med flere døde
Sensitive data på avveie
Sabotasje/hærverk
Langvarig streik
Akutt behov for befolkningsvarsling og informasjonsspredning
Terroranslag mot skoler og barnehager (skoleskyting)
Terroranslag trafikknutepunkt
Selvmoordsbølge
Større menneskemengde må evakueres
Ekstraordinært behov for innkvartering

De fleste tilfeller/hendelser som er nevnt ovenfor, behøver ikke bli av større omfang enn at Lokal Redningsentral (LRS)/redningstjenesten vil ha kapasitet til å takle situasjonen. LRS

blir ledet av politiet og består av brannvesenet, helsetjenesten, heimevernet, sivilforsvaret m v.

Dersom en omfattende ulykke eller katastrofesituasjon inntreffer, og de ordinære innsatsorgana sine ressurser ikke strekker til, kan kommunen bli engasjert i rednings- og opprydningsaksjoner. I slike situasjoner vil det bli stilt store krav til kommunen, også utover det å stille ressurser til disposisjon.

Kommunen har ellers ansvar for at samfunnet fungerer mest mulig som normalt.

1. 6. Redningstjenesten i Norge

Ved større ulykker er det viktig at alle krefter blir satt inn i en samordnet innsats for å begrense skader. Normalt er det den sivile redningstjenesten, ledet av politiet eller det kommunale brannvesenet, som rykker ut (brann, ulykker og uhell).

Den sivile redningstjenesten i Norge er et samvirke mellom en rekke offentlige etater, frivillige organisasjoner og private selskap med ressurser innen redningstjeneste. For å utnytte de samla redningsressursene, vil det i forbindelse med en større ulykke bli etablert en lokal redningssentral (LRS) i det aktuelle politidistrikt, under ledelse av politimesteren.

Hovedredningssentralen (HRS) → Lokal redningssentral (LRS) → Innsatsleder fra politiet

1. 7. Regional samordning

Fylkesmannen har, som statens representant i fylkene, et særskilt ansvar for samfunnssikkerhet- og beredskap i fred, krise og krig. Fylkesmannen skal også bidra til samfunnssikkerhet og beredskap på kommunalt nivå og fører tilsyn med underlagte kommuner. Ved behov vil Fylkesmannen samordne regionale tiltak gjennom fylkesberedskapsrådet.

Fylkesmannens krisestab har ingen operative oppgaver innen den sivile redningstjenesten, men skal kunne ta i mot, effektivere eller videreformidle ønske om eventuell støtte.

2. Kriseledelsen i Averøy kommune

Kommunens ansvar i en krisesituasjon er å delta i arbeidet med skadeavgrensende tiltak for å sikre mennesker, miljø og økonomiske verdier. Det kan også være situasjoner der kommunen selv er ansvarlig for å håndtere hendelsene, f. eks ved smitteutbrudd.

2. 1. Hovedoppgaver

- Sikre liv og helse
- Sikre samfunnskritisk infrastruktur og materielle verdier
- Prioritere bruk, og støtte politiet med kommunale ressurser
- Innhente opplysninger om situasjonen i kommunen
- Forestå koordinering med politi og brann- og redningstjenesten.
- Forestå befolkningsvarsel/varsel av pårørende i samråd med politiet og sivilforsvaret.
- Etablere evakuerings- og pårørendesenter i samråd med politiet.
- Koordinere og samordne med Fylkesmannen og andre relevante offentlige etater.
- Koordinere og samordne med frivillige organisasjoner.
- Informere om situasjonen i kommunen og gi forholdsregler

2. 2. Lokalisering

Kriseledelsen etablerer seg på møterom Kvernes (formannskapssalen) i kommunehuset.

Reserve: Bruhagen barneskole

Beredskapssekretariatet etablerer seg på møterom Kornstad

Reserve: Bruhagen barneskole

2. 3. Sammensetning og kontaktinformasjon for kriseledelsen i Averøy

Kontaktinformasjonen for kommunen er lagt inn i DSB-CIM. Listen ajourføres fortløpende.

Se utdrag i varslingsplan (vedlegg 1).

2. 4. Organisering og bemanning

Kriseledelsens faste medlemmer:

Ordfører (leder)

Varaordfører

Rådmann (nestleder)

Assisterende rådmann (beredskaps- og informasjonsansvarlig)
Brannsjefen i Kristiansund og Averøy brannvesen
Lensmannen i Averøy (bindeledd mellom LRS og kriseledelsen)
Leder Plan/tekniske tjenester

2. 5. Roller og oppgaver i kriseledelsen

Forholdet mellom rådmannen og ordfører er det samme i en beredskapssituasjon som til daglig. Ordfører er øverste leder, har totalansvaret for kommunens kriseledelse/krisehåndtering og er kommunens talsperson. Ordføreren må være forberedt på å uttale seg til media, i samråd med rådmannen.

Rådmannen er operativ leder av kommunens kriseledelse. Han/hun skal sørge for effektiv utnyttelse av kommunes samlede ressurser i forbindelse med en krise. Han/hun er videre ansvarlig for informasjon til kommunens ansatte.

Beredskapsleder (assisterende rådmann)

Beredskapsleder skal yte lederstøtte til rådmannen og sørge for effektiv drift og samordning av kriseledelsen. Beredskapsleder skal være forberedt på å stille som kontaktperson (liaison) for politiet.

Informasjonsansvarlig (assisterende rådmann)

Informasjonsansvarlig skal støtte ordfører og rådmann med informasjons- og mediasaker, herunder tilrettelegge for pressekonferanser, lage utkast til pressemeldinger og mediebudskap, samt holde ledelsen oppdatert på medieoppslag. Lederstøtten vil også omfatte informasjon internt til kommunens ansatte.

Beredskapssekretariatet

Kriseledelsen benytter kommunens beredskapssekretariat som stab under innsatsen.

Beredskapssekretariatet skal være forberedt på:

- intern og ekstern varsling etter definerte retningslinjer og rutiner
- loggføring og rapportering etter fastsatte retningslinjer og rutiner
- følge opp tiltak og føringer fra kriseledelsen på en rask og effektiv måte
- å være en administrativ og praktisk støttefunksjon for kriseledelsen

- motta og bearbeide rapporter fra kommunens virksomheter og fra andre berørte aktører, analysere informasjon og gi råd til kriseledelsen om tiltak
- ivareta informasjonsflyt i egen virksomhet og mellom berørte aktører
- evt. bruke tekniske krisestøtteverktøy (f. eks DSB-CIM)

Alle berørte kommunale enheter/stab- og støttefunksjoner skal føre egen logg.

Alt etter omfanget av hendelsen avgjør kriseledelsen om sentrale fagpersoner i organisasjonen skal innkalles som rådgivere. Kriseledelsen avgjør om det skal søkes hjelp fra Sivilforsvaret, Forsvaret, Heimevernet, frivillige hjelpeorganisasjoner, lokale idrettslag eller andre.

NB: Dersom lokal redningssentral (LRS) er etablert, må bruk av disse organisasjonene avtales med LRS (politiet).

Alle ansatte i kommunen skal være orientert om at hvis de får kjennskap til store ulykker eller katastrofer, skal det straks søkes kontakt med nærmeste overordnet/kriseledelsen i kommunen.

2. 6. Politiets rolle

I en krisesituasjon har politimesteren, i henhold til politilovens § 27 tredje ledd, ansvar for å beslutte, iverksette og koordinere tiltak for å avverge farer og begrense skader. Når en ulykke eller katastrofe er i akutfasen vil det bli opprettet LRS i tilknytning til skadestedet. Hver lokal redningssentral består av en redningsledelse med politimesteren som leder.

Midlertidig skadestedsledelse kan bekles av andre (brannsjefen) inntil politiet har overtatt. Ved behov for omfattende koordinering og understøttelse av en ulykke/katastrofe, kan politimester velge å etablere lokal redningssentral (LRS). Brannsjefen er medlem av LRS og vil kunne tiltre denne. Kommunen kan også velge å være representert i LRS med en liaison for å sikre nødvendig koordinering av innsats. Lensmannen er fast medlem i Kriseledelsen og er naturlig den som er bindeleddet mellom LRS og kommunens kriseledelse.

NB! Hvis LRS er etablert, skal all informasjon om selve skaden/hendelsen gå derfra.

2. 7. Prinsipper for krisehåndtering

Averøy kommune legger til grunn prinsippene *ansvar, nærhet, likhet* og *samarbeid* for krisehåndteringen i kommunen. Kommunen legger også til grunn viktigheten av å mobilisere tilstrekkelige ressurser så raskt som mulig (bedre med for mye i tide enn for lite og for sent).

Ansvar: Den som har ansvar i det daglige (normalsituasjonen) skal også ha ansvaret når en krise rammer.

Likhet: Organisering som benyttes ved kriser skal være mest mulig lik den daglige organiseringen.

Nærhet: En krise skal håndteres på lavest mulig nivå.

Samvirke: Samvirke med relevante sivile og offentlige instanser.

3. Fullmakter

I en akutt situasjon, der det ikke er tid til å kalle sammen formannskap eller kommunestyre, har kriseledelsen ved kommunestyrevedtak fått fullmakt til å disponere **inntil kr 1 000 000,-** for å avverge eller avgrense skade. Denne fullmakten er gitt med hjemmel i kommunelovens § 13.

Ved en uønsket hendelse der denne fullmakten blir brukt skal rådmannen opprette et eget prosjekt(nummer) i det kommunale regnskapet der alle utgifter i forbindelse med hendelsen blir ført. Dette gjelder både på overordnet og enhetsnivå.

Beslutning om å etablere kriseledelse vil normalt bli foretatt av rådmannen. I tilfelle hvor han/hun ikke er tilgjengelig, kan beslutning om å etablere kriseledelse tas av medlemmene av kriseledelsen, og rådmannen varsles så snart som mulig.

4. Rapportering

All rapportering skal i utgangspunktet utføres elektronisk i DSB-CIM. Alternativt benytte ferdig utarbeidet loggskjema.

Etablering av kriseledelse skal rapporteres til:

- Fylkesmannen
- Politiet
- Andre aktuelle utenforliggende myndigheter (eks Kystverket ved ulykker til sjøs)

Annen rapportering:

- Kommunen avgir fortløpende rapport til Fylkesmannen.
- Beredskapssekretariat og enhetsledere rapporterer til rådmannen

5. Varsling av krise

Varsel om en krisesituasjon kan komme fra ulike kilder, enten via personer som er direkte/indirekte berørt/rammet eller fra personer utenfor som registrer/oppdager krisen. Når en krise oppstår skal varsel foregå slik:

- Nødetatene (110, 112 og 113)
- Ansvarlig leder
- Ordfører, rådmann og beredskapsleder
- Varsel til hele/deler av kriseledelsen

6. Varslingslister

Automatiserte varslingslister er etablert i DSB-CIM. Papirkopi er tilgjengelig i beredskapsperm hos assisterende rådmann (beredskapsansvarlig). Ved behov for varsling vil beredskapssekretariatet kunne bistå kriseledelsen med dette. Følgende varslingslister er utarbeidet (vedlegg 1):

Kriseledelsen

Beredskapssekretariat

Nøkkelpersonale

Psykososialt kriseteam

Fylkesmannen

Befolkningsvarsling framgår av plan for kriseinformasjon.

7. Krisetelefon

Kommunens krisetelefonnummer er 71 51 35 00

Ved større hendelser, kriser/ulykker vil kommunen etablere og bemanne egen krisetelefon utenom kommunens ordinære sentralbord.

Hensikten er å sikre at informasjonsbehovet, spesielt til pårørende, blir dekket på en profesjonell og skånsom måte.

Det er batteri tilknyttet sentralbordet for en begrenset periode. Legesenteret er tilkoblet nødstrømsaggregat i sentrumsbygget.

8. Tilgang til planen

Overordnet beredskapsplan (inkl. handlingsplaner og sektorvise beredskapsplaner skal være tilgjengelig i kommunens kvalitetssystem og i fagsystem sak/arkiv. Beredskapsplaner skal også være tilgjengelig kommunens hjemmeside. Beredskapsperm (papirversjon) skal oppbevares på kontoret til assisterende rådmann (beredskapsansvarlig).

9. Varslingslister, ressursoversikt, handlingsplaner og øvrige beredskapsplaner

1. Varslingslister
2. Ressursoversikt
3. Handlingsplaner
4. Plan for kriseinformasjon - kommunikasjon
5. Beredskapsplan for skoler
6. Beredskapsplan for barnehager
7. Smittevernplan
8. Plan for brann- og redningstjenesten
9. Beredskapsplan for NEAS
10. Beredskapsplan delplan for tekniske tjenester.
11. Beredskapsplan for akutt forurensing – delplan for Averøy, Nordmøre IUA.

Averøy, september 2016

Knut Mostad
Rådmann

Berit Hannasvik
Assisterende rådmann
(Beredskapsansvarlig)